

UZMAN MÜHENDİSLİK

595 ve 601 K.H. Kararnamelerden sonra 22 Kasım 2000 tarihinde yayınlanan "Uzman Mühendis veya Mimar Belge Yönetmeliği" çerçevesinde Uzman Mühendisliğini tartışıyoruz

Uzman mühendislik ve belgelendirme konusu; özellikle deprem felaketleri sonrası yapı projeleri, uygulamaları ve denetlenmesine ilişkin bir düzenleme yapmak üzere gündeme getirilmiş, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından hazırlanan, uzman Mühendislik Belgesi edinmeye yönelik "Uzman Mühendis veya Uzman Mimar Belge Yönetmeliği" 22 Kasım 2000 tarih ve 24238 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Son 10 yıldır çeşitli platformlarda tartışılan uzman mühendislik, sertifikalı mühendislik kavramına ilişkin uygulamaya konulan mevcut yönetmeliğin amaç bölümü (Madde 1);

"Mühendis ve mimarların meslek alanlarında ki hizmet kalitesinin yükseltilmesi için, uzman mühendis ve uzman mimar belgesi edinebilmelerine yönelik eğitim programlarıyla, yapılacak sınavlarla ilgili usul ve esasların, sınav konularının, eğitim programlarına katılım ve sınav giriş ücretlerinin belirlenmesi, sınav komisyonlarının oluşum, çalışma yöntem ve usullerinin tesbiti ile uzman mühendis ve uzman mimar yanında çalışma şekli ve süresi, uzmanlık belgesinin verilmesi süresi, yenilenmesi ve iptaline ilişkin hususlar ve meslekdeneyimi için aranacak koşulların düzenlenmesi"

olarak açıklanmaktadır. Aynı yönetmelikte, Belge Edinme Koşulları (Madde 5);

"a) TMMOB'nin ilgili meslek odasına üye olmak, ancak kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışan mühendis ve mimarlar için üyelik şartı aranmaz,

b) Yüz kızartıcı bir suçtan hüküm giymemiş olmak,

c) İlgili meslek alanlarında, uzman mühendis-

ler veya uzman mimarlar denetiminde en az 5 yıl meslek deneyimi edinmiş olduğunu belgelemek, ancak 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda değişiklik yapan 601 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte (28 Haziran 2000 / 24093 mükerrer sayı) en az 5 yıllık deneyimi bulunduğunu bu Yönetmeliğin 23. maddesi hükümlerine göre belgeleyen mühendis ve mimarlar için bu şart aranmaz.

d) İlgili meslek odalarınca düzenlenen belge edinmeye yönelik mesleki eğitim programına katılmış olmak,

e) Belge edinme sınavında başarılı olmak şartları aranmaktadır" biçiminde düzenlenmektedir.

Söz konusu Yönetmeliğe göre (Madde 8) Mesleki Eğitim Programlarının konuları;

a) TC Anayasası ve İdare Hukuku

b) Mühendislik uzmanlık konularıyla ilgili hukuki düzenlemelerin esasları

c) TMMOB'nin kuruluş kanunu ile TMMOB ve meslek odalarının yapı, işleyiş ve görevleri,

d) Mühendislik ve mimarlık hakkındaki kanun,

e) Meslek alanlarına ilişkin konular,

f) Uzmanlık alanlarına ait özel konular olarak belirlenmiştir.

Yapılacak sınavda soruların % 70'inin (e) ve (f) maddelerinden olması gerekmektedir. Sınav komisyonu 3'ü asıl ve 3'ü yedek ilgili Bakanlıklardan, 3'ü asıl, 2'si yedek YÖK'den ve 1 asıl, 1 yedek üyede meslek odasınca belirlenir.

Sınav komisyonu üyeliklerine aday gösterileceklerin (Madde 12); uzman mühendis veya uzman mimar belgesine sahip olmaları ve mesle-

ğinde fiilen onbeş yıl çalışmış veya bu süre kadar öğretim üyeliği yapmış bulunmaları şarttır. Sınav komisyonu üyeleri 3 yıl için seçilir. Süreleri dolan üyeler yeniden seçilebilirler. Gerekli durumlarda birden fazla sınav komisyonu kurulabilir.

İlgili yönetmelikte Doğrudan Belge Verilmesi (Madde 23) maddesi kapsamında ise; 601 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin yürürlük tarihinde en az 12 yıl mesleki deneyime sahip üyelere hiç bir başka şart aranmaksızın uzman belgesi verileceği belirtilmektedir.

Uzmanlık belgesinin geçerlilik süresinin 2 yıl olarak verildiği yönetmeliğe göre, meslekte uzmanlık alanlarının belirlenmesi konusu odalara bırakılmaktadır.

Sayın meslekdaşımız;

Tüm üyelerimizi ve meskeğe katılacak genç mühendislerimiz çok yakından ilgilendiren meslekte uzmanlık konusu, odamız tarafından başından beri ciddiyetle takip edilmektedir. Bu konuda odamızca oluşturulmuş bir komisyon da, gerek Dünya'daki örnekler ve gerekse kendi öznel koşullarımıza göre bu yönetmelik hükümlerinin uygulamasında Maden Mühendisliği mesleğinin en uygun koşullarla adaptasyonu konusunda araştırmalar yapmaktadır.

ÖRNEK BİR ÇALIŞMA

Uzmanlık Alanı	İçerdiği Alt Konular
Maden İşletme	Madencilik yöntemleri ve Madencilik Temel İşlemleri (delme, patlatma, kazı, tünel açma, yükleme, nakliyat, mekanizasyon), Madenlerde Havalandırma, İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı, Kaya Mekaniği, TünelAçma, Maden Sistemleri Analizi, Maden Yönetimi, İşletmesi ve Ekonomisi, Atık Depolama ve Maden Sahalarının Islahı
Cevher Hazırlama ve Zenginleştirme	Fiziksel Temel İşlemler(boyut küçültme, eleme, sınıflandırma, katı-sıvı ayırımı, fiziksel zenginleştirme yöntemleri, peletleme, briketleme); Flotasyon ve Flokülasyon; Kimyasal ve Biyolojik Kazanım teknikleri; Proses tasarımı, Simulasyon ve Kontrol; Artıkların Muamelesi ve Geri kazanım

Maden Mühendisleri Odası olarak, önemli maddeleri yukarıda verilmiş olan yönetmelik çerçevesinde, oda olarak meslekte uzmanlık alanlarının hızla oluşturulması ve ilgili Bakanlığa bildirilmesi gerekmektedir. Maden Mühendisliği mesleğinde belge vermeye yönelik uzmanlık alanlarına ait bir örnek çalışma aşağıda sunulmaktadır. Mesleğinizdeki birikimler ve tecrübelerinizle "Mesleğimizde belge vermeye yönelik uzmanlık alanları neler olmalıdır?" konusunda düşünce ve önerilerinizi bizlere ulaştırmanız, konunun olgunlaştırılması açısından son derece yararlı olacaktır.

Konunun ivedilik taşınması ve 19 Ocakta Ankara'da tüm Mühendislik Fakültelerinin Dekanlık düzeyinde katılacağı bir toplantıda bu konuda görüşülecektir. Bu toplantıya odamız temsilcileri katılarak konu yakından izlenecektir. Değerli görüş ve önerilerinizi odamız, merkez veya şubelerine bu tarihten önce ulaştırmanızı bekler, katkılarınıza şimdiden teşekkürlerimizi sunarız.

Saygılarımızla.

TMMOB

Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu